

FACULTAT DE
FARMÀCIA

T/a

UNIVERSITAT DE BARCELONA

U

B

9

TECNOLOGIA DELS ALIMENTS II

Curs
2005-06

Ensenyament de Ciència
i Tecnologia dels Aliments

DESCRIPCIÓ - Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Tecnologia d'Aliments II		
Any acadèmic	2005-2006		
Ensenyament	Ciència i Tecnologia dels Aliments		
Codi	Codi acadèmic		
Tipus d'assignatura	Troncal		
Impartició	Semestral		
Semestre/Curs	Primer semestre de curs; tercer de la Llicenciatura		
Coordinador / Resp.	Santiago	Esplugas	
Departament	Enginyeria Química i Metal·lúrgia		

Nom del professor/a	Santiago	Esplugas	
Llengua docència	Castellà		
Departament	Enginyeria Química i Metal·lúrgia		

Nom del professor/a	Elvira	López	Tamames
Llengua docència	Castellà		
Departament	Nutrició i Bromatologia		

Nom del professor/a	Susana	Buxaderas	Sánchez
Llengua docència	Castellà		
Departament	Nutrició i Bromatologia		

Nombre actual de crèdits assignats

Factor hores/ECTS

Hores treball activ. Presencial

Hores treball dirigides
(pràctiques ordinador + visites)

Hores aprenentatge autònom
(estudi Bloc 1: 37 + estudi Bloc 2: 35 + estudi Bloc 3: 25
+ activitat complementària: 25 + redacció informes: 10)

Hores actv. Avaluació

Hores totals treball alumne

Crèdits ECTS

Objectius de l'assignatura -

L'objectiu principal de l'assignatura TECNOLOGIA ALIMENTARIA II és donar a l'alumne les eines i els coneixements necessaris per que pugi abordar l'estudi dels diferents equips i processos industrials que utilitza la indústria de l'alimentació. En aquesta assignatura es dedica especial atenció a l'anàlisi de processos, i també a la síntesi i optimització de processos específics de la indústria alimentaria.

Metodologia -

Els crèdits teòrics es dediquen a l'estudi d'operacions bàsiques que complementen el programa de l'assignatura de Tecnologia alimentaria I, i a l'anàlisi, i síntesi de processos específics de les indústries alimentàries.

Els crèdits pràctics corresponen a la realització de simulacions i optimització de processos utilitzant ordinadors i a visites a instal·lacions industrials.

L'activitat complementària correspon a la resolució de problemes reals de disseny i operació.

Avaluació -

L'avaluació es farà tenint en compte un examen al final del semestre acadèmic (70%), les pràctiques amb ordinador (15%), les visites a indústries (5%), i la activitat complementària (10%).

L'examen final (70%) constarà d'una part teòrica (corresponent al Bloc 3) de preguntes test de concepte i que es farà sense llibres o apunts; aquesta part representa un 25% de la qualificació de l'assignatura. L'altre part de l'examen consisteix en la resolució de problemes (corresponent als Blocs 1 i 2) i es farà amb apunts o formulari. Aquesta part pràctica representa un 45% de la qualificació de l'assignatura. Per superar l'examen final s'hauran de treure com a mínim 4 punts sobre 10 de cadascuna de les parts de l'examen final.

Les qualificacions de les parts corresponents a pràctiques amb ordinador, visites i activitat complementària es mantindran durant el curs acadèmic, i en cas de no superar l'assignatura podran constar com aprovades (5 sobre 10) el curs següent.

Les qualificacions corresponents al examen final (dues convocatòries) només es mantenen el mateix curs acadèmic.

Blocs temàtics -

1	Operacions bàsiques en Tecnologia alimentaria
2	Anàlisi i disseny de plantes de procés
3	Processos en les indústries alimentaries

Assignatures prèvies recomanades -

Tecnologia dels Aliments I
Productes alimentosos

Blocs temàtics

Títol del Bloc 1

Operacions bàsiques en Tecnologia alimentaria

Objectius

Donar a l'alumne les eines i els coneixements necessaris d'operacions bàsiques que complementen el programa de l'assignatura de Tecnologia alimentaria I, per tal de poder abordar l'estudi dels diferents equips i processos industrials que utilitza la indústria de l'alimentació.

Continguts

1.- Preparació de matèries primeres i productes:

- 1.1. Rentat.
- 1.2. Selecció de matèries i productes.
- 1.3. Classificació de materials.
- 1.4. Trituració i molturació de partícules.
- 1.5. Mescla.
- 1.6. Pelat.
- 1.7. Envasat de productes.

2.- Separacions mecàniques:

- 2.1. Sedimentació.
- 2.2. Centrifugació.
- 2.3. Filtració.
- 2.4. Separació per membranes.

3.- Extracció amb dissolvents:

- 3.1. Diagrames de equilibri per extracció líquid - líquid i líquid - sòlid.
  - 3.1.1. Contacte simple únic.
  - 3.1.2. Contacte simple repetit.
  - 3.1.3. Contacte per etapes en contracorrent.

Fonts d'informació del bloc 1

Brennan, J.G., Butters, J.R., Cowell, N.D., Lilly, A.E.V. 1980, "Food Engineering Operations", Applied Science Publishers, New York. Edició en castellano por editorial Acribia. Zaragoza.

Earle, R.L. 1987, "Ingeniería de los alimentos: las operaciones básicas del procesado de alimentos". Ed. Acribia. Zaragoza.

Fellows, P. 1990, "Food Processing Technology", VCH Weinheim. Edición en castellano por editorial Acribia. Zaragoza.

Ibarz A, Barbosa-Cánovas GV. Operaciones unitarias en la ingeniería de alimentos. Lancaster: Technomic; 1999.

Títol del Bloc 2

Anàlisi i disseny de plantes de procés.

Objectius

Donar a l'alumne la capacitat per realitzar anàlisi de processos, i també la síntesi i optimització de processos específics de la indústria alimentària.

Continguts

4. Anàlisi i disseny de plantes de procés

- 4.1. Fases en la elaboració de un projecte.
- 4.2. Diagrames de flux.
- 4.3. Graus de llibertat. Selecció de variables de disseny
- 4.4. Optimització de processos

Fonts d'informació del bloc 2

Beveridge, G.S. y Schechter, R.S. 1970, "Optimization: Theory and Practice", Mc Graw-Hill, New York.

Cos del Castillo, M. 1997, "Teoría General del Proyecto. Ingeniería de Proyectos", Editorial Síntesis, Madrid.

S.A., 1997

Edgar, T.F. and Himmelblau, D.M. 1988, "Optimization of Chemical Processes", McGraw-Hill, New York.

Gill, P.E., Murray, W., y Wright, M.H. 1981; "Practical Optimization", Academic Press, London.

Himmelblau, D.M. 1972, "Applied Nonlinear Programming", Mc Graw-Hill, New York.

Rudd, D.F. y Watson, Ch.C. 1976, "Strategy of Process Engineering", Wiley, New York. Edición en castellano por editorial Alhambra.

Thierauf, R.J. y Grose, R.A. 1970, "Toma de decisiones por medio de investigación de operaciones", Limusa, Mexico

Material /recursos necessaris per treballar bloc

Ordinador i calculadora

Títol del Bloc 3

Processos en les indústries alimentaries

Objectius

Donar a l'alumne coneixements de diferents equips i processos industrials que utilitzen sectors específics de la indústria alimentaria.

Continguts

5. Indústries hortofrutícoles.

5.1. Processat d'hortalisses:

5.1.1. Sistemes de preparació.

5.1.2. Processos de conservació.

5.2. Processat de fruites:

5.2.1. Sistemes de preparació.

5.2.2. Mètodes d'extracció en l'obtenció de suc.

5.2.3. Preparació de cremogenats de fruites i altres derivats.

6. Indústries de begudes.

6.1. Tecnologia de l'aigua envasada

6.2. Processat de les begudes refrescants

6.2.1. Carbonatació

7. Indústries vitivinícoles.

7.1. Operacions prefermentatives

7.2. Vinificació

7.2.1. Tecnologia de la vinificació en blanc

7.2.2. Tecnologia de la vinificació en negre

7.3. Operacions post-fermentatives

8. Indústries dels cereals:

8.1. Indústries de l'arròs:

8.1.1. Separació, obtenció i molturació de l'arròs

8.2. Panificació industrial

8.3. Usos industrials del blat de moro

8.3.1. Refinació del blat de moro

8.3.1.1. Processat del midó

9. Indústries làcties.

9.1. Processos d'obtenció de la nata

9.2. Sistemes d'elaboració de mantega

9.3. Usos i tecnologia del sèrum làctic

Fons d'informació del bloc

Arthey D. y Dennis C.: Procesado de hortalizas. Ed. Acribia, 1992.

Sielaff H.: Tecnología de la fabricación de conservas. Ed. Acribia, 2000.

Troost, C. Tecnología del vino. Ed. Omega. Barcelona. 1985.

Varnham, A.H. y Sutherland, J.P. Bebidas: Tecnología, química y microbiología. Serie 2 Alimentos Básicos, Editorial Acribia S.A., Zaragoza, 1997.

Madrid A. y cols. Nuevo Manual de Industrias Alimentarias. A. Madrid Vicente Ediciones y Mundi Prensa, Madrid, 1994.

Bylund G. Manual de Industrias Lácteas. A. Madrid Vicente Ediciones, Madrid, 1996.
Hoseney, R.C. Principios de ciencia y tecnología de los cereales. Editorial Acibia, S.A., Zaragoza, 1991.
Potter N.N. y Hotchkiss J.H. Ciencia de los Alimentos. Editorial Acibia, Zaragoza, 1999.
www.corn.org Corn Refiners Association, Inc. 2001 Corn Annual. 2001.

Material /recursos necessaris per treballar bloc

Fotocopies d'apunts Dossier electrònic
